

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 725/2506

อัยการจังหวัดพิษณุโลก โจทก์ นายพรหม สุขประเสริฐ ที่ 1 นายสงวน โตน้อย ที่ 2 ล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 162, ป.วิ.อ. มาตรา 192

ย่อ / หลักกฎหมาย

ฟ้องว่าจำเลยที่ 1, 2 สมคบกันจัดข้อความเท็จทางพิจารณาได้ความว่าจำเลยที่ 2 ผู้เดียวเอาคนอื่นเป็นเครื่องมือในการจัดเท็จ ดังนี้ จำเลยที่ 2 ย่อมเป็นตัวการในการกระทำความผิด ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในการพิจารณาจึงไม่แตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง.

คำพิพากษา

คดีนี้ โจทก์ฟ้องว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยที่ ๑ ในคดีนี้เป็นเจ้าพนักงานรับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี ตำแหน่งช่างตรี สังกัดกรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมโยธาเทศบาลซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ได้สั่งให้จำเลยช่วยราชการในตำแหน่งนายช่างเทศบาลเมืองพิษณุโลก มีหน้าที่ควบคุมออกแบบแปลนการก่อสร้างต่าง ๆ มีหน้าที่รับแลกและจ่ายแบบแปลนในกระทรวงการก่อสร้างให้แก่ผู้เข้ายื่นประมูล ตลอดจนทำบัญชีและควบคุมบัญชีพัสดุ และดูแลเก็บรักษาพัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างของเทศบาลทุกชนิด กับหน้าที่อื่นๆ ตามที่นายกเทศมนตรีได้สั่งการมอบหมายให้ปฏิบัติตามหน้าที่อันชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ ๒ ในคดีนี้รับราชการเป็นพนักงานวิสามัญประจำของเทศบาลเมืองพิษณุโลกมีหน้าที่เป็นผู้ช่วยจำเลยที่ ๑ ทำหน้าที่ในงานแผนกช่างทุกอย่างดังกล่าว ครั้นเมื่อเดือนธันวาคม ๒๔๙๗ เทศบาลเมืองพิษณุโลกได้ออกประกาศแจ้งความประกวดราคารับเหมาก่อสร้างคลังพัสดุไฟฟ้า ๑ หลัง ๑ รายการ และสร้างรางระบายน้ำถนนพญาภิไธ กับทำถนนคอนกรีตอีก ๑ รายการ โดยประกาศสงวนสิทธิไว้ว่า ผู้ที่จะเข้ายื่นประมูลจะต้องนำกระดาษพิมพ์แบบโอชาลิก(กระดาษชนิดหนึ่งราคาแผ่นละ ๒๐๐ บาท) มาแลกแบบแปลนและรายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับการก่อสร้างนั้น ผู้เข้ายื่นประมูล ๑ คน จะต้องนำกระดาษโอชาลิกไปแลกคนละ ๒ แผ่นเฉพาะรายการสร้างรางระบายน้ำและทำถนนคอนกรีต ต้องนำกระดาษโอชาลิกไปแลกคนละ ๕ แผ่นจึงจะได้แบบแปลนไปประมูลและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับการก่อสร้างจากแผนกช่างไป ครั้นวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๔๙๗ เวลากลางวัน จำเลยทั้ง ๒ นี้ได้บังอาจสมคบกระทำความผิดกฎหมาย กล่าวคือ ก. ในวันเวลาดังกล่าว ซึ่งเป็นวันเปิดประมูลการก่อสร้างของเทศบาลทั้งสองรายดังกล่าว ได้มีผู้เข้ายื่นประมูล ๒ คน คือ นายดี และพันตรีพิสุทธิ จำเลยทั้งสองได้เข้าไปเกี่ยวข้องมีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์แก่ตนและผู้อื่นในการประมูลดังกล่าว โดยได้ให้ผู้เข้าประมูลทั้ง ๒ คนเข้าประมูลไปโดยจำเลยมิได้เรียกกระดาษโอชาลิกตามหน้าที่ คือ ความจริงจำเลยต้องเรียกจากการประมูลทั้งสองรายการทั้ง ๒ คน ๆ ละ ๗ แผ่น รวม ๒ คนเป็น ๑๔ แผ่น เนื่องจากการละเว้นของจำเลยทั้ง ๒ ดังกล่าว ทำให้เทศบาลขาดรายได้และเสียภาษี กระดาษโอชาลิกที่ควรจะได้ ๑๔ แผ่นเป็นเงิน ๘๔๐ บาท และทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้าประมูลทั้ง ๒ คน โดยไม่ต้องเสียเงินซื้อกระดาษดังกล่าวเป็นเงินคนละ ๔๒๐ บาท ข. เนื่องจากการกระทำของจำเลยทั้ง ๒ ดังกล่าวแล้ว โดยหน้าที่ จำเลยทั้งสองเป็นเจ้าหน้าที่รับกระดาษโอชาลิก และจำต้องลงบัญชีรับกระดาษโอชาลิกต่อไป แต่จำเลยทั้ง ๒ ได้บังอาจสมคบกันจัดข้อความเท็จลงในบัญชีคุมพัสดุนั้นเป็นเอกสารของเทศบาล อยู่ในหน้าที่ของจำเลยว่า ได้รับ

กระดาศโอสาลิคไ้จากผู้ประมุขทั้ง ๒ คน รวมเป็นจำนวน ๑๔ ม้วน และได้ออกใบรับเท็จให้แก่ผู้
เข้าประมุขทั้งสองคน ซึ่งความจริงจำเลยทั้งสองและเทศบาลมิได้รับกระดาศโอสาลิคตามจำนวน
ดังกล่าวไ้จากใครเลย ทำให้เทศบาลเมืองพิษณุโลกเสียหาย ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะ
อาญา มาตรา ๑๓๓,๒๓๐,๖๓ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา พ.ศ.๒๔๘๔
มาตรา ๓ พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะอาญา พ.ศ.๒๔๘๔
มาตรา ๓ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๒,๑๖๒,๘๓ จำเลยทั้ง ๒ ให้การปฏิเสธ ศาลจังหวัด
พิษณุโลกพิพากษาว่า ในฟ้องข้อ ก. โจทก์ไม่นำสืบให้ประจักษ์ กรณีเป็นเพียงสงสัยจะฟังลงโทษ
จำเลยทั้งสองไม่ได้ ส่วนในฟ้องข้อ ข. พยานโจทก์ก็ได้พาดพิงไปถึงจำเลยที่ ๑ เลย จำเลยที่ ๑ จึง
ไม่มีความผิด ส่วนจำเลยที่ ๒ มีความผิดฐานจดข้อความเท็จลงในเอกสารตามกฎหมายลักษณะ
อาญา มาตรา ๒๓๐ และประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๖๒ จึงให้ลงโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๒ เป็นคุณแก่จำเลย จำคุกจำเลยที่ ๒ ไ้ ๓ ปี ข้อหาอื่นในัยยก
จำเลยที่ ๒ ผู้เดียวอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า ศษลชั้นต้นลงดโทษจำเลยที่ ๒ แรงไป
ควรบรรเทาโทษลงอีก จึงพิพากษาแก้เฉพาะโทษ เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุกจำเลยที่ ๒ มีกำหนด ๖
เดือน นอกนั้นยืนตาม จำเลยที่ ๒ ฎีกาอ้างเป็นปัญหาข้อกฎหมายมา ๓ ข้อ ศาลฎีกาเห็นว่า ปัญหา
ข้อกฎหมายข้อ ๑ ที่ว่าโจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยทั้งสองสมคบกันจดข้อความเท็จ แต่โจทก์นำสืบ
ว่าจำเลยที่ ๒ ได้ใช้ให้นายนิยต์จดข้อความเท็จ ข้อเท็จจริงที่ได้ความจึงต่างกับฟ้อง นั้น เห็นว่า ฟ้อง
ของโจทก์ฉบับนี้อ้างประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ มาด้วย จึงทำให้เข้าใจความหมายได้ว่า
โจทก์มีความประสงค์ที่จะให้ลงโทษจำเลยที่ ๒ ในฐานะเป็นตัวการนั่นเองไม่ว่าจะเป็นโดยกระทำผิด
สองคนร่วมกันหรือกระทำผิดคนเดียว หรือกระทำผิดโดยเอาผู้อื่นเป็นเครื่องมือซึ่งก็เป็นความผิด
ฐานเป็นตัวการด้วยกันทั้งนั้น จึงถือไม่ได้ว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏในการพิจารณาแตกต่างกันข้อ
เท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง ฯลฯ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า จำเลยที่ ๒ ไม่เคยต้องโทษมาก่อน และเป็นคน
มีความประพฤติเรียบร้อยทั้งต้องขังมาระหว่างอุทธรณ์ฎีกาบ้างแล้ว สมควรรอการลงโทษจำเลยที่
๒ ไ้ก่อนได้ จึงพิพากษาแก้ว่า โทษจำคุกจำเลยที่ ๒ หกเดือนนั้น ให้รอการลงโทษไ้ภายใน
กำหนดหนึ่งปีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ นอกจากที่แก้ไขแล้ว ให้เป็นไปตาม
คำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

ห้วน ประชาบาล · การุณย์นราทร · สารกิจปรีชา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/725/2506>